

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 50 cr. pentru fie-care publicare.

Din cauza S. sêrbători „Tăcerea împregiur și S. Vasilie“ Nrul cel mai de aproape va apăre Marți în 5 Ianuarie 1888.

Prenumerățiune nouă

la

„Telegraful Român“

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1888, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedé în fruntea foaiei.

Banii de prenumerățiune se trimit mai cu înlesnire pelângă assignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei, unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime se fie scrise bine, ca să se poată cel.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfêrșese cu ultima Decembre 1887, să și înnoiască abonamentul, pentru că altfel espeditura va fi silită a sista espedirea foaiei*).

Editura „Telegrafului Român“ în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fâșii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, în 31 Decembre, 1887.

Cu ziua de astăzi încheiem anul 1887. Gândurile noastre mai petrec încă odată la momentele mai însemnate din anul acesta, și apoi și i au ziua bună. Anul vechiu intră în noianul vecinției, și cel nou ne salută cu tot aceea posomorită față, cu care cel trecut ne dăce rēmas bun. Anul trecut ne îngroapă și puținele speranțe de îndreptarea lucrurilor, cu cari l'am salutat, și cel nou nu ne îndeamnă la nouă speranțe. Nu, căci posomorită este fața Europei în aceste momente, posomorită este icoana patriei noastre, și sfâșiată, de tot sfâșiată haina în care ni se prezintă viața noastră națională atât în cele politice, cât și în cele sociale, mai cu seamă în cele sociale, căci mai proaspete fiind ranele pe trupul acesteia, mai simțitoare este și durerea, de care suntem cuprinși.

Nori negrii acoperiau la începutul acestui an cerul Europei peste tot. Trăsnetele și fulgerele se manifestau cu repedițiune în țiaristica rusească, și nu a fost minută, nu secundă în întreg anul 1887, în care se fi avut cel puțin o rază senină de soare.

FOIȚA.

Pețire primejdioasă.

(De Björnstjerne Björnson.)

De când Aslaug se făcū fată mare, nu mai prea era pace la Husaby. Cei mai chipeși ficiori ai parochiei se păruiau și imblătia acum noapte de noapte acolo. Mai vrâșmaș se făcea treaba în nopțile de Sâmbătă; dar atunci nici nu se culca bătrânul Knud Husaby, decât îmbrăcat în nădragii lui de piele și răzimându-și o măciucă de tei la pat.

— Dacă eu am o fată curățică, mi-o voiu scî o eu apăra, — își dăcea Husaby.

Thore Nâsset era numai un ficior de oameni sêraci, și cu toate aceste se găsiu oameni, cari susțineau, că el umblă mai des pe la țărâncuța dela Husaby. Bătrânului Knud nu-i plăcea de asta, și si asigura, că nu-i adevêr, că dēnsul nu l'a vêdūt nici când acolo. Dar oamenii rideau pe sub mustețe și îi spuneau să fi căutat numai cu deamenuntul în toate unghiurile și colțurile curții și l'ar fi aflat fără îndoială pe Thore.

Sosî primăvara și Aslaug urcă cu vitele la munte. Și când se aședă ziua ferbinte pe vale, când zidul de stâncă se înalță rēcoros peste dogoreala soarelui, când resunau talalangele vacilor, dulăul cioba-

Cestiunea bulgară stă asupra păcei europene ca sabia lui Damocle. Ca craii dela rēsărit din colindele poporului nostru au colindat reprezentanții Bulgariei pe la curțile împăraților pământesci și în cele din urmă s'au dus acasă cu credința, că scăparea țerei lor este pusă în înțelepciunea și patriotismul lor, și nu în bunăvoința puterilor europene.

Tocmai la începutul anului Germania era în mare agitațiune. Senatul imperial nu voia să voteze forțele armate așa, după cum le petindea cancelariul, principele de Bismarck, care făcea provocare la supremația forțelor armate din statele vecine.

Agitată este și astăzi întreagă Germanie din cauza poverii celei mari cu susținerea colosului de armată, care consumă toată puterea statului în cele financiare. Forța Germaniei însă este armată, și dacă e să credem scirilor mai proaspete, Germania după șa principelui de Bismarck, nu-și bazează siguranța sa pe bunăvoința țarului rusesc, nu pe cunoscuta iubire de pace a presidentului republicei franceze, nu pe alianța noastră, cea a Italiei, ci armata este forța ei, căci la cas de trebuință de trei ori mai mare va fi numărul ostașilor, ca și cel care figurează ași în consemnările oficiale.

Privelistea din partea Germaniei este deci: Pacea din respect la mulțimea armelor.

Francia a trecut prin grele cercări. Oamenii cari caută popularitate nu sunt rari în Francia, și această popularitate o caută risicul de a provoca rēsboiu asupra patriei lor. A trecut crisă cu Generalul Boulanger, trecutau crisa cu demisionarea presidentului Grévy, și noua alegere ne prezintă pe francezi intruniți în jurul stindardului republicei, care se părea a fi tare sdruncinată.

Italia în anul acesta a căutat a se apropia mai tare de puterile din centrul Europei. Alianța ei cu Germania și monarhia noastră se consideră ca faptă împlinită, și nu odată a fost citată această alianță ca unica garanție a păcei europene. În continuă luptă cu politica vaticanului guvernul italian tocmai în zilele acestea a făcut declarațiunea, că Italia în veci nu va abdice de drepturile sale în ce privesce domnia asupra Romei, ridicând totodată și vëlul, care a descoperit o serie de tentațiuni din partea politice papale.

În fine despre monarhia noastră nu avem se înregistrăm nici o scire mai îmbucurătoare.

În Cislaitanja domnesce cel mai mare antagonism între naționalități, întocmai ca și la noi. De interes este să accentuăm, că alegerile din anul acesta pentru parlamentul din Budapesta au arătat în toată golăteala lui rolul trist, la care am ajuns

nului lătra și Aslaug cânta pe muchea dealului și sufla din buciom, — atunci li se făcea ficiorilor, cari lucrau pe luncile din vale, rēu pe la inimă. Și la cea mai de aproape sară de Sâmbătă grăbia, care de care s'ajungă mai iute la deal! Dar la vale veniau și mai grăbit, căci la coliba de sus stătea un ficior după ușa și acesta întimpina pe fiesce care nou venit și îl rēsucea prin aer astfeliu, încât nu mai uita în veci de cuvintele, ce-i spunea cu acest prilej: „Veđi de mai vină odată, atunci o se capeți mai mult!“

După socotința ficiorilor, numai unul singur era în toată parochia, care dispunea de astfeliu de pumni, și acesta era Thore Nâsset. Și la feciorii cei mulți de bogătoi li se părea totuși prea prea ca un nimenea să-și joace mendrele așa cutezat pe muntele Husaby.

De aceeași părere era și bătrânul Knud, când auđise de lucru; și dăce totodată, că dacă nu s'a găsi altul, cine să-l poată lega chingă, o se încerce el cu ficiorul seu. Ce-i drept Knud începuse a îmblănti, dar deși avea la vr'o 60 de ani, îi plăcea să se ia cu ficiorul seu cel mai bătrân la trintă, așa când i se părea casa prea moartă de tăcere.

La poiana Husaby ducea numai o singură cărare, și aceasta trecea tocmai prin curte. Sâmbăta următoare, când voi Thore să meargă la poiană, și când ajungend până la șură, se furișă tot mai sprintenel prin curte, îl prinse un om de piept. „Ce

noi românii de sub coroana Sântului Stefan, de când cu inaugurarea politice de pasivitate, contra căreia s'a luptat nemuritoriul nostru archiereu mare Șaguna, contra căreia a luptat țiarul nostru cu programă bine definiată cât a trăit Șaguna, și luptă tot cu aceeași programă, tot cu aceeași perseveranță, tot cu aceeași tragere de inimă și acuma insultat, fără nici o remușcare insultat de acei oameni, cari până eri alaltăeri au luptat sub stindardul susținut de noi, și cari nu se sfiesc a se mai numi aderenții principiilor Marelui Șaguna.

Despre miseria în viața noastră socială, la care am ajuns mai cu seamă în anul acesta, nu vom vorbi mai cu deamăruntul. Se scie, că s'a lucrat și se lucră încă și acuma pentru distrugerea tuturor instituțiunilor noastre, fără a se putea crea altele în locul lor.

Sunt nume puși o seamă de oameni, cari darurile bunului Dumnezeu le întrebuințează spre a distruge totul, ce există în ziua de azi la noi românii.

Despre sistemul de distrugere al întregii noastre organizațiuni bisericesci nu vom vorbi la acest loc.

Ajunge să spunem, că s'a lucrat și se lucră pentru ruina Asociațiunei transilvane și a scoalei de fetițe abia înființate, se lucră pentru ruina reuniunii femeilor române de aici, care a dovedit cât e de folositoare pentru creșterea națională a fetițelor noastre, atacate sunt și au fost scoalele noastre naționale, atacate institutele de credit și economii, și ca încheere s'a întrodus o scisiune între noi, un fel de escomunicare, ca și carea numai la leproșii din biblie o mai aflăm. Și toate acestea numai de trei ani s'au făcut, de când cu ivirea unor nouă elemente în viața socială aici la noi.

Posomorit încheem anul 1887.

Dea Dumnezeu să fie mai bun cel viitoriu.

Noi stăm la locul nostru.

Trecutul de 35 de ani ne este garanție, că programa noastră nu se bazează pe visuri deșerte.

Cu această programă pășim în anul 36 și cu speranța în Dumnezeu, că vom avea zile mai bune.

Revista politică.

Ministrul de interne, baronul Orczy, după cum se anunță din capitala, — cât mai curend va aduce înaintea parlamentului un proiect de lege, pentru înarticularea contractului încheiat între monarhia noastră și România cu privire la regularea granițelor. Acest proiect, care s'a votat și în camera română, conține o descriere amănunțită a tuturor

vrei cu mine?“ îl întrebă Thore și-l tăvăli la pământ, încât începură să cânte toate din el. „O să veđi tu îndată“ rēspunse un altul în dosul lui plesnindu-l în ceafă; și acesta era fratele. „Eată și al treilea,“ dăce bătrânul Knud și se repeđi la el.

În fața primejdiei puterea lui Thore crescū; el era încovoios ca joarda de răchită și lovia, de o simțiau adversarii; el le lunecă printre brațe, și se tupila; unde dădea, acolo nu-l găsiu; unde nu s'asteptau acolo îi cârpiu cu pumnul. Frecală tot a mâncat el la urma urmelor și încă temeinică, dar bătrânul Knud spunea des și mai târđiu, că cu un om mai strașnic nu s'a părui niciodată. Păruiala ținu până ce curse sânge, dar atunci dăce Husaby: „Stați!“ și apoi adause: „De i scii scăpa Sâmbăta viitoare de mâna lui Husaby și a filor sei, a ta se fie fata!“

Thore se țări acasă, cum putū, și dupăce sosi se puse în pat. Despre încăerarea dela Husaby se vorbi mult, dar toți dăceau: „Ce și avea el se caute acolo?“ Una numai nu vorbea astfeliu, și aceasta era Aslaug. Ea îl asteptase în sara aceea de Sâmbătă, și auđind acum cele ce a pățit el cu tatăl ei, se puse și plânse și își dăcea în gând: „De nu am parte de Thore, nici nu mai am în lume o mulțamită!“

Thore rēmasse toată Dumineca în pat, ear Luni simți că tot mai trebuie se zacă. Veni Marța, și era o ți frumoasă de tot. În timpul nopții ploase,

punctelor de ceartă și arată și îmbunătățirile, ce s'au făcut. Foile din monarchie nu pot lăuda din destul acest act, care a sters cearta înverșunată și ațitările, ce se făceau între aceste două state, din pricina punctelor de ceartă.

Conferințele militare, cari s'au ținut de câte-va zile în Viena s'au terminat. Ambii ministri, și dl Tisza și baronul Fehérváry, au părăsit capitala monarchiei și s'au reîntors la Budapesta. Din conferințe nu se poate vedea de loc o schimbare în situațiune, după cum le place unor să accentueze. Trebuiau să se ia nise măsuri impuse mai mult de firea lucrurilor și de casuri excepționale, decât de situațiunea esternă. De odată cu într'oducerea puscei cu repetiție s'a aflat de lipsă a se concheta toți rezerviștii, ca să se deprindă cu această armă nouă. Această decisiune, după cum am anunțat și noi, formează un punct principal în desbaterile conferințelor, ea este un eflux al conferințelor de ministri.

Ministrul nostru de honveți, conform hotărârilor conferințelor ministeriale a prezentat proiectul de lege în vîrtețea cărui atât rezerviștii armatei comune cât și ai ambelor armate teritoriale se pot concheta după trebuința la corpurile lor cu scop de a se exercita cu pușca cu repetiție.

Tot cu aceasta ocaziune se anunță din Budapesta, că administrațiunea armatei comune a fost de tot prevădătoare și economisitoare. Ea aduce la cunoștință, cumcă suma, care era menită pentru pregătiri în luna lui Decembre și carea o a acordat ambele regime, nu s'a cheltuit întreagă și că nici nu se va spesa încă mult din ea, dacă situațiunea militară dela granițele nord-ostice ale monarchiei noastre nu se va schimba în spre mai rău. Aici înregistrează „Bud. Coresp.“ și o epistolă a principelui nostru de coroană Rudolf, adresată către Jokai, în care după cei mulțumesc pentru frumoasele felicitări de anul nou dice: Noi sperăm, că anul nou va aduce noroc patriei noastre.

Mare svon și imburător totdeodată a făcut scirea din Petersburg, că în urma unui ordin al guvernului rusesc soldaților mai bătrâni dela corpul de gardă să li se dea concediu cu ziua de 30 Ianuarie st. v. Concedierea soldaților, observă „Köln-Ztg“ se făcea altădată cu începutul lunei lui Martie, cu toate că în Rusia serviciul militar încetează cu 31 Decembre și începe cu 1 Ianuarie. Socotind aceasta concediere excepțională în fața actualei situațiuni, trebuie să o considerăm de un fapt precugetat și martur, care va servi mult la domolirea spiritelor, ce în timpul din urmă erau învăpăiate de alarmele de războiu. Nu putem însă să nu facem amintire și despre un enunțământ de mai târziu din cestionata foaie, în care dice, că reprezentanții militari din Rusia au mai anunțat *dislocarea altor două diviziuni din internul Rusiei la granițele din spre noi.*

Acest enunțământ însă n'a produs o impresiune deosebită în cercurile diplomației noastre și e privit de o goală scire alarmătoare. Căci abstragînd dela aceea, că principele Lobanow în săptămânile din urmă cu ori și ce ocaziune a repetit convingerea sa, cumcă Rusia în prezent nu nutrește intențiuni războinice, ne lămurește totdeodată și asupra situațiunii militare dicînd, că armatei rusești îi mai trebuie încă foarte mult timp până s'ar putea pregăti de războiu. Ceea-ce s'a întemplat la granițele vestice ale Rusiei nu este alt-ceva decât un eflux al planului de reorganizațiune militar, care

ține acolo, ca să se întărească garnisoanele dela graniță. Afară de aceea se lucră din toate părțile pe cale pacinică să se înduplece Rusia a-și da pe față planurile, ce le urmărește. E pusă în perspectivă chiar și schimbarea de idei diplomatice în cestiunea bulgară și se crede că puterile vor și rezolvi aceasta cestiune în un congres mare, ce se va într'uni în Constantinopol.

Avis.

„Reuniunea femeilor române din Sibiu“ va arangia, în folosul scoalei sale elementare de fetițe, și în carnavalul anului curent un bal, care va avea loc la 11 Februarie n. (30 Ianuarie v.) 1888 în sala otelului „La Împăratul Roman.“

Varietăți.

* (Alegeri de deputați congresuali în archidieceasă). Sa mai ales ca deputat clerical în cercul VII al Deșului, și protopresbiterul Simeon Monda.

* (Advocați români.) Dl Nicolae de Lemény s'a deschis cancelaria advocațională în Brașov, ear dl Dr. Demetriu Ciută în Bistrița.

* (Comisiunea esaminătoare pentru censura advocațională.) De president al acestei comisiuni pentru anul 1888 a fost denumit din partea ministrului de iusticie la Maros-Vasárhely Iosif Schneider, jude regesc la tabla regală, substituit al acestuia Alecsandru Vita, procuror suprem; la Budapesta a fost denumit de president Emeric Szentgyörgyi, președinte la curtea de casațiune și de substituit Emeric Suhaj.

* Camera advocațională din Cluș face cunoscut, că Nicolau Nagy, domiciliat în Deșiu a fost introdus în lista camerei advocaționale din Cluș.

* (Cine poruncesce?) Toată suflarea ungurească. Așa trebuie să răspundem la aceasta întrebare. Până acum eram dedați a primi dispozițiuni agrăvatoare dela locurile mai înalte; astăzi însă tot funcționariul de stat se vede indemnă a dispune după bun placul său. Astfel ni se împărtășește, că un oficial de poștă a remis unui oficiu public român 2 asignațiuni postale pe lângă nota: *Az ősszeg magyarul irandó.* Când s'a cerut, ca adresele oficiose să se scrie și în limba statului, ni s'a reflectat, că dacă plătim porto-postal, putem scrie în limba, în care ne convine. Pentru aceste asignațiuni s'a solvit porto-postal, prin urmare cu ce drept le remite respectivul domn oficial? Dar și altmintrea pretinde un lucru absurd, pentru că în ce limbă e scris: *Osztrák értékű . . . forint . . . krajczárról,* nu în limba maghiară, deci ce durere mai ai domnule!

* (Fabrica de arme.) Din Pesta se anunță, că negocierile pentru ridicarea unei fabrici de arme în Pesta au avut bun rezultat. Numai încape deci indoială, că fabrica se va ridica. E dispută acum numai pentru locul, unde va avea să se zidească fabrica.

* (Mort a fost și a înviat.) O păcălitură de tot haziie în felul ei li s'a întemplat diarelor din Budapesta. Diariul „Pesti Napló“ pe o cale oare care căpătă scirea, că deputatul kosuthist Csanádi Sándor a murit. Să înțelege, că toate diarele o au

reprodus mai făcînd și unele comentari, fie care în felul său, ba „Egyetértés“, — organul partidei kosuthiste îi face și un elogiu de câteva coloane, ca să nu fie întrecut cumva de altă foaie. A doua însă primesce scirea, că Csanádi se află deplin sănătos! Faptul e, că dl Csanádi este unul dintre acei rari muritori, care se poată sci, ce au se scrie diarele despre dînsul, după ce va muri.

* (Iubileul descoperirii Americii.) Ministrul spaniol pentru afacerile esterne și pentru colonii a făcut reprezentanților statelor unite și ai republicelor spaniolo-americe propunerea, ca în comun cu Spania, să serbeze în anul 1892 iubileul de 400 ani, decînd s'a descoperit America. Cu această ocaziune Spania intenționează a ridica un monument lui Christofor Columb în Palos, în locul de unde marele navigator a întreprins călătoria. Toate statele eurenepene și americane precum și toate societățile geografice și științifice ale întregii lumi vor fi invitate a și trimite reprezentanți la această mare festivitate iubilară.

* (Redacțiuni cu drept restrins.) În „Neue Fr. Presse“ cetim, că redacțiunilor din Varșovia li s'a detras privilegiul de a primi jurnalele străine fără censură.

* (Un adevărat patriot.) Conte Nic. Betlen istorisește: În vîrstă de 80 de ani am vădut earăși pe Senney. Atunci era deja bolnav și debilitat. În adevăr, îmi dîse el zimbînd, timpul meu încă n'a sosit și pentru mine nu va mai sosit în veci. Dar el va sosit — pentru urmașii mei. Sărăcia și miseria vor deschide ochii națiunii ungurești și ea va trebui să ajungă la convingerea, că norocul unei națiuni nu consistă într'aceea, ca să apară mare și puternică, ci într'aceea, ca națiunea conșcie de puterea sa internă, să se poată desvolta liber, ear în țeară să domnească o bună chivernisire, dreptate și binele să înflorească.

* (Statistica navigațiunii pe Dunăre.) Cetim în „Curierul Financiar“ din Bucuresci: După statistica navigațiunii pe Dunăre publicată de comisiunea europeană, care rezidiază la Galaț, produsele agricole, care constituiesc comerțul principal al României figurează cu următoarele cifre la esport prin gura Sulina pentru anul 1885.

Grâu 1,000,000 cuartere, porumb 742,654; orz 450,244; ovės 147,095; secară 134,983; fasole 87,571; rapiță 96,751.

Afară de aceste produse s'a mai încărcat în Salina pentru esport 10 milioane kilograme făină și peste 4 milioane kilograme spirt, vin, brănză, lână, piei și alte produse.

Este de observat, că în toți anii comisiunea europeană din Galaț, publică foarte regulat statistica navigațiunii și încă în mod foarte instructiv. Pentru anul 1886 n'am vădut a se fi publicat o asemenea statistică, cauza pentru care ne vedem în neplăcuta pozițiune de a nu putea da aci datele, ce ni se cer de o mare parte a cetitorilor nostri.

* (Gerul în Galiția.) După cum se scrie, în Galiția s'a lăsat de câteva zile un ger ne mai pomenit. Pe drumurile de țeară se găsesc cadavre înghețate de țărani și țărance. Apa a înghețat în cele mai multe fântâni și în multe comune tineretul este dispensat dela cercetarea scoalei. Același frig domnesce și în Polonia rusească.

* (Luptă cu animale sălbatice.) Iarna grea, ce s'a lăsat ca o pînză de moarte peste tot

munții zăceau proaspeți și verzi, fereasta era deschisă, miremele dulci a frunzișului veniau în casă, clopotele turmii s'au dîiau boncînînd peste ripe, ear pe sus cînta cineva; — de nu ședea acum mumă-sa în casă, ar fi plîns de neastîmpăr.

Sosi ziua de Mercuri și el încă tot zăcea, Joi începî să se mire, dacă cumva s'ar puté însănătoșa pe Sâmbătă, și Vineri era ear în picioare. Iși aducea bine aminte de vorbele, ce le a rostit bătrînul „De-i scii scîpa Sâmbăta viitoare de mîna lui Husaby și a fiilor sei, a ta să fie fata!“ El se uită din nou și din nou spre Husaby. — „Acolo n'am se secer alta decât bătaie,“ gândi Thore.

La poiana Husaby conducea numai o singură cale, precum s'a dîs; dar un ficior cum se cade trebuia să fie în stare a ajunge în sus și dacă nu mergea tocmai pe calea cea adevărată. De incungiura cu barca cotul acela de pămînt și eșia la țipișul de dincolo pe uscat, trebuia să găsească și mijloace pentru de a o suî, cu toate că era atât de oblu, încât chiar și capra numai anevoie putea să se misce pe el, ear asta nu se prea înspăimîntă de câte un zid de zghiaburi.

Sâmbăta sosi și Thore a fost dus toată ziua de acasă; soarele strălucia, încât prin huciaguri se mișcau toate, și din când în când s'au dîia ademenînd cîntecul de pe dealuri. El ședea încă afară înaintea ușei, când se inserase și o promoroacă fume-goașă se ridica dealungul coastelor de stîncă. El

căută în sus, și acolo era liniste moartă, privi apoi la curțile Husaby și după aceea împinse barca dela mal și mîna în jurul cotului de pămînt.

După munca sfîrșită a dilii ședea Aslaug sus în poiană. Ea cugeta, că Thore în asta sară nu va avea să vină, dar că în locul lui vor veni alții cu atât mai mulți; de aceea deslegă dulăul și nu spuse nimînui, unde are se meargă. Ea se aședă astfel de avea privire peste vale; dar negură se ridică și ea nici că puté să se mai uite jos, căci toate-i pomeniau soartea. Iși schimbă deci locul și se puse — fără de a se gândi la ceva — astfel, de avea privirea asupra mării. Era o liniste minunată, vederea aceea preste mare!

Îi veni pofta să cînte; ea își alese o melodie cu tonuri lungi, întinse, și cîntecul ei resuna până departe în puterea nopții. A atins-o și pe ea, cîntă deci încă un vers. Dar atunci i-se părî, ca și când cineva i-ar răspunde din adîncime. „Cine din lumea lui Ddeu poate se fie?“ gândi Aslaug. Ea păși la marginea prăpastiei, se acătă cu brațele de un copăcel subțire, care se pleca tremurînd pe deasupra adîncului, și privi în jos; dar nu vădî nimic. Linistit și pacinic sta „fjord“-ul, nici o pasere nu sbura pe deasupra-i. Aslaug se aședă din nou și cîntă earăși. Atunci s'au dîi răspundînd în același ton, acum mai din aproape, ca mai înainte. „Tot trebuie să fie ceva la mijloc!“ Aslaug tresări și se uită din nou în adîncime. Și acum vădî în jos la pi-

cioarele zidului de stîncă o barcă pripornită, care la strașnica adîncime se vedea numai cât o scoică. Ea privi mai cu încordare și vădî apoi o căciuliță roșie și sub aceasta pe un ficior, care se urca pe zidul aproape vertical. „Oare cine să fie?“ întrebă Aslaug, și sări departe înapoi. Nu cuteza să și răspundă însăși, căci acum șcia, cine era. Ea se frînti pe pajiste și prinse glia cu amîndouă mînile, că și când ea ar fi fost, care trebuia să lase pe ce a pus mîna; dar rădăcinile ierbii se destrămară, ea țipă tare, și-l rugă pe Ddeu atotputernicul, ca să-i ajute lui. Dar atunci îi pică în minte, că aceasta întreprindere a lui Thore va să dîcă o cercare a puterii ddeesci, și el prin urmare n'are se astepte ajutor. „Numai de astădată“, se ruga ea, și îmbrățișa cănele, ca și când ar fi fost Thore, pe care l-ar fi voit să-l țină; ea se tăvăli cu el pe pămînt și vremea-i părea nesfîrșită.

Dar acum se smulse cănele. „Au, au!“ zicea el către Aslaug, și i puse laele dinainte în brațe. „Au, au!“ salută el mai odată spre prăpastie, — și acum se ivi o căciuliță roșie deasupra zidului de zghiaburi, și Thore zăcea la peptul ei.

Minute dearîndul stătî aci fără de a putea scoate un cuvîntel, și ce a borbosorit în urma urmelor, a și fost fără de nici un înțeles.

Dar bătrînul Knud Husaby grîi, când au dîi întemplarea, o vorbă cuminte, căci el dîse: „Feciorul e vrednic, ca să i-se dea; fata să fie a lui.“

locul a făcut ca animalele sălbatică să fie de tot îndrăznețe. În comitatul Bihorului lupii s'au înmulțit într'un mod înspăimântător și atacă ziua la amădă ori-ce le ese înainte. Mai zilele trecute trei bestii s'au aruncat asupra unui român, care trecea pe drumul de țeară dela Negrești spre Beiuș în sanie trasă de doi cai. Lupta a fost crâncenă între curăjosul om și lupi, ea a ținut mai mult timp. Bestiile se infuriază prea înverșunat și românul nostru, care avea să se lupte și cu caii, începu a slăbi din puteri. În momentul acela însă sosi un notar din comuna învecinată cu un zăvod de câne mare, care se și aruncă d'odată asupra unui lup. Lupii însă se aruncară toți pe câne și îl răniră de moarte. În această luptă un lup a picat lovit de măciucă, altul a fost pușcat de notariu, iar al treilea și-a căutat de drum.

* (Semne triste.) Têrgul de țară din Sibiu a fost de tot rău cercetat. Ce i drept și gerul cel mare încă se poate considera ca factor, ce a împedat pe oameni să vie la tîrg. Principalul factor însă este lipsă de bani, ce s'a dovedit și la tîrgurile de pînă acum. Negustorii și industriașii abia s'au ridicat unde și unde șetri. Și și aceste puține șetri s'au bucurat de așa puțini cumpărători, încât în bunul drag sburau sâniile una pe lângă alta, fără ca visitii să vie în pricină. Un negustor din Alba-Iulia, care altădată ducea frumoase parale și care acum scribura și el uitându-se a pagubă la marfă, întrebat fiind despre companion: pentru ce n'a venit la tîrg, a răspuns indignat: E destul cu mine, că am venit să vîd casa nebunilor, dînsul n'are lipsă de institutul de alineți.

* (O declarație a prințului Ferdinand.) Cetim în „Telegraful“: După scrisorile primite din Sofia, guvernul se ocupă serios cu înarmarea și pregătirea militară.

Cercurile guvernamentale cred, că este urgent a avea sub arme cel puțin 100.000 oameni, pentru a face față ori cărei întimplări.

Oamenii cei mai influenți declară pe față că e nevoie ca țara să fie înarmată și gata de luptă la ori ce moment.

Se dîce, că prințul Ferdinand ar fi făcut următoarea declarație la câțva persoane mai influente:

Dacă Camera îmi va cere să abdic, atunci voi convoca marea Adunare națională. Ea va hotărî dacă trebuie să abdic, în nici un cas nu voi abdică *proprio moto*.

Dacă Europa va cere să abdic, și Camera nu me va lăsa să plec, me voi pune în fruntea armatei bulgare și voi rezista ori cărei năvăliri.

Situațiunea internă a țerei e liniscită.

* (Un desertor rus.) Poliția din Budapesta în 23 Decembrie a pus mâna pe un casac rus din al treilea regiment de Don, care umbla pe stradă fără de nici un căpătău, purtând o uniformă militară străină și foarte defectuoasă. Întrebat fiind prinșul, cum se cheamă și de unde e de loc, a răspuns la toate cu curaj, că e din Chiev și că se cheamă Petru K. La întrebarea, cum a ajuns el în Ungaria, sermanul casac a răspuns, că a desertat dimpreună cu alți cinci soți ai sei din armata rusă dela frontiera Galției, ne mai putînd suferi miseria, la cari erau espusi în noua stațiune militară. Patru dintre soții sei însă fură urmăriți de patrolă și reînforși earăși pe teritor rus, rămînînd numai el și încă unul, cari scăpară ca fugari în Ungaria. Aici se opriră mai întăiu în ținutul Muncaciului, unde trăiră câtva timp din vinderea armaturei ce o aveau cu ei. După mai multe necazuri sermanii fugari ajunseră în Budapesta unde primiră de lucru ca măturători de zăpadă. Spre dovadă, că e soldat rus, fugarul și desfăcu mantaua, sub care se vedură mai multe insignii rusesci. În puține cuvinte desertorul casac deserise miseria stare, în care se află soldații ruși la graniță. Nu numai nutrețul e slab, dar chiar și baracele sunt atât de rele, încât noaptea ninge peste soldați, așa că zăpada este peste ei dimineața de mai multe urme. Afară de aceea grasează tot felul de boale între soldați și cu sutele sunt transportați în lazarete.

Poliția în urma mărturisirii casacului nu știu de ce să se apuce. Deocamdată însă îl acesă și i dete aici cele trebuincioase, cu cari casacul a declarat, că e deplin mulțumit. Întrebat fiind acest casac de soțul seu, a răspuns, că de vr'o două zile nu l'a mai vădut.

* (Folosul vespertililor, liliacilor). — Vespertilul este un animal urgisit de foarte mulți oameni, mai cu seamă de dame și cu toate acestea este un animal foarte folositor. Istoricul natural Altum a constatat, că vespertilul, care zboară de timpuriu (vespertiliv noctula) după ce a înghițit 30 de gândaci unul după altul, încă nu este sătul. De unde se poate conchide, că numărul insectelor mai mici, care le urmăresc și le omoară vespertilii neconținut, într'o noapte se poate urca la mai multe

mii. Această afirmațiune nu este exagerată, fiindcă substanțele nutritive, conținute în corpul insectelor nu formează o mare cantitate, chiar și din cauză, că mai cu seamă aripile mai groase ale insectelor mai mari nu pot servi ca hrană. În unele promenași, grădini și păduri ne putem convinge după o noapte de vară caldă în dimineața procsimă mai bine despre măcelul, ce s'a petrecut în decursul nopți. Pe pământ se găsec atâtea aripi și picioare de gândaci și fluturi, ca și cum ar fi scuturat o furtună florile unui pom înflorit. Hrana vespertililor, care trăesc în regiunile noastre constă exclusiv din insecte. Numai în regiunile sudice se nutresc unele specii și cu fructe, iar vampirii, de care se vorbesc atâtea lucruri, se hrănesc uneori cu sânge proaspăt de animale și arare ori de om. Multe femei sunt de firma credință, că liliacii le rod slăninile. Aceasta nu este adevărat. Sunt unele specii americane, cărora le place slăcina proaspătă neafumată; vespertilii, cari se găsec la noi, dacă îi întîlnim uneori în apropierea slăninei, nu fac aceasta fiind atrași de slănină, ci numai de căldură.

* (Zidarul.) Un zidar contractase cu un comerciant dintr'un oraș să i zidescă o casă. Când era zidirea gata o ceartă se iscă între ambii din cauza olanelor, cari erau puse pe coperiș. Comerciantul pretindea, că sunt rele și cerea să le înlocuască cu alte mai bune. În fine zidariul cedă, și-i puse alte olane pe coporiș. După câte va săptămâni, după ce ploase mai multe zile, d'odată pe coperiș se observa că unele olane își perduseră culoarea și erau mult mai albe. Ori-cine observă, că ele formează litere, care compuneau cuvîntul „mişelule.“ Aceasta a fost răsunarea zidarului.

* (Bibliografie.) „Țara nouă“, revistă științifică, politică, economică și literară apare odată pe lună. Redactor: Ioan Nenitescu, doctor în filosofie și pedagogie. Nr. 9 are următorul sumar: Filosofia lui Spinoza, partea întâia, viața lui Spinoza de I. Nenitescu — Proverbe și zicători populare adunate de Pr. Al. Popescu. — Discursuri pedagogice ale dlui D. A. Sturdza. — Colinde cu plugușorul, adunate de Pr. Al. Popescu. — Colindu cu sorcova. Colinde: De când Domnul s'a născut; în aceste curți; colindul lui Chritos; colindul cel mare; colind pentru oameni tineri, culese de Dobre Ștefănescu. — Documente de limba și literatura macedo-română: Moșea misterioasă (și blăstemul a liei) de T. Iliescu. — Fluera; lăngoarea și moartea tru xénne de C. T. Belimacea (Movilișteanu). — Pulliș asburător de V. Petrescu (Crușoveanu). — Copii babilonici și unchișul (basm) de E. D. C. — Cîntece populare: Frunză verde și o lălea; Foaie verde măr stufos; Foaie verde de trei lămăi; Frunză verde de pelin, adunate de Gh. Oprescu. Peste munții cei sălbateci...; Sub tei; Dute dorule! adunate de R. — Anecdote și păcălituri țigănești, adunate de P. I. Gilorteanu Bibliografie.

Ogoarele.

Publicăm acest tractat după foaia „Economia Națională“ din București, pentrucă deși are în vedere mai mult referințele din România, totuși cuprinde și unele indigitații de interes general din punct de vedere economic:

Ogoritul are de scop a aduce pământul într'o stare de mărunțire și de mobilizare destul de însemnată, pentru ca tinerile plante, eșite din sîmînța pusă în pământ, să-și poată întinde cu înlesnire rădăcinile lor în toate direcțiunile spre a-și căuta hrana. Deodată cu mărunțirea se produc în pământ fenomene chimice, ce sporesc fertilitatea pământului. Aerul atmosferic pîtrunde și vine în contact cu toate particulele pământului; prin oxigenul seu unele substanțe minerale neasimilabile sau chiar vătămătoare pentru plante, ajung într'o stare mai asimilabilă, mai ușor de absorbit de către rădăcini. Materiile organice se descompun mai cu înlesnire și cu modul acesta azotul din ele ajunge mai întăiu în stare de amoniac și în urmă, prin fenomenul nitrificațiunei se transformă în acid nitric. Ori, atât azotul amoniacal cât și cel nitric se scie, că contribuie mult la fertilizarea terenurilor; fără el ori ce vegetațiune ar fi cu totul imposibilă. Așa dar prin mărunțire oxigenul, atât de necesar respirațiunei rădăcinilor plantei, pîtrunde în adîncimea pământului; substanțe neasimilabile devin asimilabile și prin urmare fertilitatea pământului, se sporesce. Prin aceasta nu voim să dîcem, că fertilitatea pământului se sporesce în mod absolut; nu, căci această sporire nu se poate face de cât adăugînd pământului substanțe utile vegetațiunei, cum potasă, acid fosforic și azot combinat sub formă de îngrășăminte în cantitate mai mare de cât cea esortată prin recolte. Acesta este singurul mijloc de a asigura pământului o fertilitate durabilă.

În starea actuală a agriculturii noastre, chiar dacă ar voi cineva, i-ar fi imposibil să îngrășe tot pământul, ce voese al cultiva. Cum că va veni odată timpul ca să fim siliți a îngrășa pământul pentru a produce, aceasta este incontestabil.

tabil. Pană atunci însă trebuie cu ori ce preț să căutăm a sporii producțiunea fără ajutorul îngrășemintelor. Arăturile de ogorire sunt un mijloc puternic de a sili pământul să dea recolte mai bune, de a pune la dispoziția rădăcinilor plantelor rezerva alimentară din pământ.

Pământul mărunțit duce mai mult la secetă, prin urmare ogorirea este utilă și din acest punct de vedere.

Să vedem acum, cum și când trebuie făcut ogorul?

Vom deosebi 2 casuri, după cum ogorirea se face pentru cereale de toamnă ori de primăvară.

Pentru cerealele de toamnă, cum este grăul, este bine să se ogorască pământul de trei ori. Întăia ogorire se începe îndată după ce se termină arăturile pentru sîmînăturile de primăvară. Ea trebuie să se facă cât se poate de adînc și să fie terminată pe cât este posibil pînă la începerea secerișului.

Este bine ca a doua ogorire să nu se facă de cât după ce trece o lună de la cea dintăiu, pentru ca pământul să aibă timpul, să se așeze așa ca bulgării să se sfărâme mai ușor prin a doua arătură de ogorire. Afară de aceasta în intervalul de o lună mai toate sîmînțele de burueni încolțesc și pot fi distruse ușor în urmă prin întoarcerea din nou a pământului. În tot cazul nu trebuie să asceptăm cu a doua arătură pînă ce buruenile fac sîmînțe, fiindcă în acest cas nu ne-am atinge scopul de a curăți pământul Ogorul întăiu se face cu plugul cu un singur brăsdar; al doilea, pentru ca să meargă mai iute, este recomandabil să se facă cu pluguri cu mai multe brăsdare (polibrasdare) și la o adîncime mai mică. În fine a treia arătură este arătura de sîmînătura și se face tot cu pluguri polibrasdare, imediat înaintea sîmînătului. Bine fie înteles, că dacă pământul este plin de pir, trebuie să se grăpeze după fie-care arătură ca să se stărpească această burueană. Pirul pierie mai repede, când ogorul se face pe timp uscat. În fine când pământul este bulgăros, tăfălugile cu dinții de fer aduc mari servicii.

Ogoarele pentru sîmînăturile de primăvară se fac toamna, după ce se termină cu sîmînătul grăului. Aci bulgării pot să fie cât de mari, fiindcă peste eară, prin alternativa de îngheț și desgheț, ei ajung a căde în pulbere.

Primăvara următoare se dă în genere numai o singură arătură înainte de a sîmîna.

Acesta este modul cel mai rațional de a aface ogoarele, mod ale cărei bune rezultate se vor arăta pretutindeni, unde se vor executa la timp.

Să nu se creadă, că trei arături pentru grău sunt o cheltueală zadarnică.

V. Carnu-Munteanu.

Posta redacțiunei.

Dlul A. I. în C. Atari lucrări numai atunci se publică, dacă au și o morală oare-care. Manuscriptul trimis ve stă la dispozițiune.

Dlul „Codleanul.“ Corespondența Dvoastre pentru Nr. de astăzi ni-a sosit prea târziu.

Loterie

Mercuri în 11 Ianuarie 1888.

Brünn: 55 57 85 3 32

Bursa de Viena și Pesta.

Din 9 Ianuarie n. 1887

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	97.90	96.50
Renta ung. de hârtie	83.30	80.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	94.50	93.50
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	124.50	—
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	101.—	—
Acțiuni de bancă austro-ung.	871.—	860.—
Obligațiuni urbariale transilvane	103.50	104.—
blig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	110.50	109.50
Obligațiuni ung. de resumpțarea decimeii de vin	98.25	98.—
Sorți ungurești cu premii	119.50	120.—
Imprumutul dînzurilor de fer ung.	149.—	145.—
Sorți de regularea Tisei	123.50	122.—
Renta de aur austriacă	110.50	107.50
Acțiuni de bancă de credit ung.	270.—	271.—
Acțiuni de credit austr.	267.90	269.80
Scrisuri fonciare ale institutului „Albina“	—	101.—
Sorți de stat dela 1860	132.75	133.—
Galbin	5.96	5.95
Napoleon	10.02	10.02
100 marce nemțesci	62.17 ¹ / ₂	62.10
London pe (poliță de trei luni)	126.70	126.80

6095 szám 1887 polg.

[1765] 1 3

Hirdetmény.

Az Oláh-karácsonfalvi tagosítási ügyben az előmunkálatok megkezdésére u. m. képvislet rendezése, mernök választás, és a költségelőirányzat elkészítése végett a határnapot **1888-évi január hó 30-ára d. e. 10 órára tűzöm ki**, Oláh-karácsonfalvára, a községi iroda helyiségébe, a melyhez összes érdekelteket hirdetményileg azon figyelemzetéssel hívom meg miszerint egyik vagy másik meg nem jelenése a tárgyalás folyamát megakadályozni nem fogná.

Erzsébetváros, 1887 december 16. Az erzsébetvárosi kir. törvényszék kiküldött bírāja.

Kelemen,
eljáró líró.

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminent și gust bun la expozițiunea regnicolară din 1885 din Budapesta, distins cu medalia cea mare a expozițiunii.

In Budapesta, strada Váci, Nr. 17.

Recomand
obiectele necesare pentru
pentru prețurile cele mai moderate, și lucrute cât se poate mai frumos: Anume:
cu cele ce sunt
provădūt în
abundantă

Odăjdii, felon și altele, după ritul greco-oriental.

Prapori și stindarde pentru reuniuni.

Stindarde pentru pompieri, copii de școală, reuniuni industriale, reuniuni de cântări și reuniuni de înmormântare.

Statue, polican-dre, potire și chipuri sfinte, sfeșnice pentru altariu și de părete, candelă.
Iconostase, chipuri pentru frontariu. În-mormântarea Domnului, etc. etc.

Primele repararea hainelor vechi precum și aurăria și argintăria pe lângă prețuri moderate.

Cusături cu aur, argint și mătășă și haine bisericesci, cusute cu fir de aur, argint și mătășă.

Dantele bisericesci. Învăltoare de prestol. Mărfuri bisericesci. Damaste etc.

Punctualitatea mi o pot adevăra prin mai multe sute de epistole de recunoștință.

Cataloge de prețuri la dorință trimit libere de post-port. [1744] 8-30

Pilurile curățitoare ale lui Seigel.

(Seigel's Abführ-Pillen.)

[1745] 3-12

Cel mai bun mijloc contra încuerei și a nefuncționării ficatului.

Acestea nu agravează — ca multe alte medicini — starea pacientului mai înainte de a se simți mai bine. Influența lor deși e domoală, e deplină și fără urmări neplăcute, cum sunt greața, colica etc. Pilurile curățitoare ale lui Seigel e cel mai bun leac casnic care s'a aflat vreodată. Ele curățesc mațele de toate substanțele iritabile și păstrează intestinale într-o stare sănătoasă. Cel mai bun leac contra darăpănării sănătății. — Contra mistuerei și nefuncționării ficatului — Aceste piluri sunt un remediu eselenț contra frigurilor și tuturor soiurilor de morhuri, căci ele depărtează din mațe materiile otrăvicioase. Pilurile influențează curând dar plăcut fără a cauza dureri. — Dacă cineva suferă de guturai și l amenință frigurile, l junghie dureri de cap, apoi prin spinare și prin membre, pilurile lui Seigel vor delătura guturaiul și vor depărta frigurile. O limbă acoperită de un gust sălcu și are cauza în materia rea din stomach. Câteva doze din pilurile curățitoare ale lui Seigel vor curăți stomachul, vor delătura gustul rău și vor recăștiga apetitul; cu acestea se reîntoarce și sănătatea. Adeseori cauzează materiile nutritive greață și diaree. Dacă mațele vor fi eliberate de astfel de necurății prin o doză din pilurile curățitoare ale lui Seigel, dispar aceste influențe neplăcute și sănătatea earăși revine. — Pilurile curățitoare ale lui Seigel, luate când merge cineva la culcare — fac a conturba somnul — nimicesc urmările provenite din prea multă mâncare și beură. Prețul unei schatule cuprinzătoare de pilurile curățitoare ale lui Seigel costă 50 cr. Se află numai în schătui lungurețe în toate farmaciile din Austro-Ungaria.

Proprietar: **A J White, Limited, 35 Farringdon Road, London.**
Depoul principal și espedarea centrală de „pilurile lui Seigel“ Iohann Nep. Harna, Apotheke „zum goldenen Löwen“ in Kremsier (Mähren.)

Rădăuț, 21 Martie, 1887.

Dlul farmacist Ioh Harna în Kremsier. Respectab. Domn! Trebuie să constat, că „Wiener Bote“ nu țice prea mult despre „Extractul-Shaker“ și pilurile lui Seigel deoarece soția mea după întrebuințarea unei sticle și a unei învăltoări de piluri a fost mântuită de suferințele ei de mulți ani, unde nici un mijloc medical n'a putut ajuta nimic. De aceea Te rog să-mi trimiți prin rambursă postală 4 sticle „Extractul-Shaker“ și 4 învăltoări din din pilurile curățitoare ale lui Seigel. Poate voi avea ocaziune să ajutoz și pe alți pacenți cu ele. Me iscălesc respectuos. Valentin Henning, Rădăuț Bucovina.

Risko, Gașițiu, 16 August 1887.

Stim. Domn! În luna lui Decembre a anului trecut mi procurai dela Dvoastră o sticlă „Extractul-Shaker“ și o schatue din pilurile lui Seigel și aceste remedii au avut un deosebit efect la soția mea. Ve rog pentru o grabnică trimitere prin rambursă a duor sticle „Extractul-Shaker“ și patru schatule din pilurile lui Seigel. Cu stimă
Franz Pietrowsky, comisar superior de finanță.

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„Amicul Familiei.“ Diariu beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 și a unei în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articlii sociali, poesie, romane, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tractează cestiuni literare și științifice cu reflecșiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grigile vieții; și peste tot nisuesce a întinde tuturor îndvișilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Prețul Român.“ Diariu bisericesc, scolar și literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ coale; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor sciințelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre Dumineci, sârbători și diverse ocaziuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferință celor din sfera bisericescă, scolară și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, pătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— Colectanții primese gratis tot al patrulea esemplariu. —

— Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere —

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — Sz-Ujvár. — Transilvania.

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Apologie. Discursiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei românești în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesci la toate sârbătorile de preste an de I. Papiu. Un volum de preste 26 coale. Acest op de cuvântări bisericesci întrece toate opurile de acest soi apărute până acum — având și o notiță istorică la fie-care sârbătoare, care arată timpul introducerii; fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sârbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzariul. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Poterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: „Idealul pierdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sicastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schvartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluț. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de recepte din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui esemplariu cu portofrancaț 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op, întogmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl si recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, prof. gimn. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 16 Decembre 1885 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprinzând compozițiuni de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuința cu mult folos de cătră preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu me uita. Colectiune de versuri funebrale, urmate de iertățiuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în școala populară pentru învățători și preparandii. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sânteii Vergure Maria a Născătoareii de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui esemplariu spedit franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistola D. N. Iisus Christos. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr. [1765] 1-50